

#SAZNAJEMO: VELIKI INTERES ZA GOLF PROJEKT VRIJEDAN OKO 60 MILIJUNA EURA U SAVUDRIJI#

Hoće li odgovorni u ministarstvima kulture i državne imovine spasiti savudrijsku Stanciju Grande od propadanja i potpunog urušavanja i obvezati budućeg investitora da istodobno s gradnjom hotela i golf igrališta na atraktivnom području uz samo more rekonstruira i zaštićeno kulturno dobro?

Na to pitanje unatoč upitima i jednom i drugom ministarstvu još uvijek nemamo odgovor, osim konstatacije da je Stancija Grande u suvlasništvu RH i privatne osobe. Problem je što se aktualnom Studijom zaštite okoliša ni UPU-om Grada Umaga ne predviđa obveza ni vremenski rok obnove Stancije. Projekt izgradnje golf igrališta i hotela može se nastaviti izgradnjom a da se obnova zaštićene kulturne baštine nikada ne dogodi.

Kako je dijelom i vila ali i zemljište nužno potrebno za golf u državnom vlasništvu može li Ministarstvo državne imovine koncesiju uvjetovati obnovom zaštićene kulturne baštine, moguće i u dogovoru s Ministarstvom kulture, htjeli smo čuti od nadležnih.

Prema neslužbenim informacijama, zainteresiranih za realizaciju projekta vrijednog oko 60 milijuna eura ima više pa bi se decidirani odgovor, obveze i rokovi budućeg investitora trebale jasno naglasiti kako se ne bi lovilo u mutnom. Prema dostupnim informacijama u igri su i poznati poslovni ljudi.

Podsjetimo, plan kako će se obnovom i novim, komercijalnim sadržajima jedinstvena građevina u Istri trajno zaštititi i sačuvati, zamišljen je još prije desetak godina. Rekonstrukcija Stancije Grande trebala je biti središte visoko kvalitetnog turističkog projekta koji bi na 65 hektara zemljišta oko zaštićenog kulturnog dobra dobio golf teren s 18 rupa te dizajn butik hotel s 200 postelja. Ukupna površina za golf terene iznosi oko 28,3 ha, a predviđeni broj staza (fairway) je 18. Smještajni kapacitet iznosi 200 postelja u golf hotelu i 20 postelja u hotelu turističkog područja - ladanjska vila (ukupno 220 postelja u zahvatu).

Stancija predstavlja istaknuto djelo istarske ladanjske arhitekture 19. stoljeća, koja je dosad u stručnim tekstovima bila znatno zanemarena.

Vila Cesare u Savudriji iz 19. stoljeća zaštićeno je kulturno dobro koje je zajedno s okolicom – kultiviranim krajolikom, kao integralnim dijelom sklopa, upisano u Registar kulturnih dobara RH ali je gotovo u cijelosti ruinirano te zahtijeva sveobuhvatnu obnovu. Ladanjska vila, sastoji se od nekoliko djelomično povezanih samostojećih zgrada u čijem je središtu dvokatna palača s četverokatnim tornjem.

Hrvatski restauratorski zavod još je za potrebe projekta 2010. proveo konzervatorske istražne radove, kojima su utvrđene faze razvoja kompleksa te su otkrivene dekorativne zidne slike.

Idejno rješenje izgradnje, rekonstrukcije i adaptacije ladanjske vile s pratećim građevinama izradila je tvrtka Tehnozone d.o.o. iz Zagreba.

Sondiranjem žbuke i naliča pronađene su dekorativne zidne slike s kraja 19. i početka 20. stoljeća te je utvrđena izvorna koloristička obrada pročelja pojedinih faza. Laboratorijskim su istraživanjima ispitane vrste žbuke na pročelju te pigmenti slikanih slojeva u unutrašnjosti.

Utvrđeno je da je stancija građena u više faza. Prva faza predstavlja stanciju Boroziju koja je prethodila današnjoj stanciji, a nalazila se na njezinu mjestu te su joj zidovi u manjoj mjeri iskorišteni prilikom gradnje druge faze, sredinom 19. stoljeća. U drugoj fazi stancija dolazi u vlasništvo piranskog plemića Angela Fabrisa koji ondje uspostavlja imanje za uzgoj dudova svilca. Podiže stambenu palaču (vilu) uz koju je velika staja i svilogojska manufaktura. Godine 1877. vlasnikom stancije postaje tršćanski brodovlasnik i industrijalac Carlo Cesare koji znatno nadograđuje palaču, uređujući zapadni dio zgrade za svoj boravak, a istočni za služinčad i kolone. Po sredini gradi visoki toranj u karakterističnom stilu gotico quadrato, nadahnut dvorcem Miramare i zgradom arsenala Lloyd Triestino u Trstu. Cesare je kontinuirano obnavljao stanciju te ondje uredio i raskošni ladanjski vrt.

Osobito otkriće konzervatorskih istraživanja bile su dekorativne zidne slike s kraja 19. i početka 20. stoljeća, kojom su bile oslikane gotove sve prostorije zapadnog dijela palače. U glavnom salonu ističu se složena kompozicija vegetabilnih ornamenata u starijem sloju i arabeska u mlađem slikanom sloju. U nekim prostorijama oslik je oponašao izgled svilenih i papirnatih tapeta, raširenih u 19. stoljeću, dok su osebujni prikazi groteski na stropu sobe na drugom katu tornja, s prizorima zmijolikih zmajeva i urni sa ženskim glavama, nastali u drugom desetljeću ili početkom trećeg desetljeća 20. stoljeća.

Provedena konzervatorska-restauratorska istraživanja Velike stancije pridonijet će boljem poznavanju ladanjske arhitekture 19. stoljeća u Istri, koja je dosad bila znatno zanemarena u odnosu na antičku i srednjovjekovnu. **Istraživanjima je dobivena cjelovita slika o građevinskom razvoju, tehničkim i stilskim obilježjima zgrade te su stvorene pretpostavke za znanstveno utemeljen konzervatorski zahvat koji bi trebao uslijediti.** Budući da je Hrvatski restauratorski zavod bio angažiran isključivo za konzervatorska istraživanja, obnova će uvelike ovisiti o mogućnostima investitora i uključenosti nadležne konzervatorske službe, navode konzervatori. (iPress)

Hoće li Hrvatska zaštititi svoju baštinu: Velika Stancija vapi za obnovom

Kategorija: ISTRAAžurirano: Srijeda, 05 Lipanj 2019 16:07

Objavljeno: Srijeda, 05 Lipanj 2019 16:07

Hoće li Hrvatska zaštititi svoju baštinu: Velika Stancija vapi za obnovom

Kategorija: ISTRAAžurirano: Srijeda, 05 Lipanj 2019 16:07

Objavljeno: Srijeda, 05 Lipanj 2019 16:07

